

DECIZIE

nr. _____

din _____

Cu privire la perspectiva
dezvoltării Grădinii Zoologice
a municipiului Chișinău

În scopul realizării sarcinilor de bază ale Instituției Științifice de Culturalizare și Instruire „Grădina Zoologică”, în conformitate cu pct. 25 din anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 785 din 03.08.2000 pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la grădinile zoologice, în temeiul art. 14 alin.(2) lit. f) și art. 19 alin. (4) din Legea Republicii Moldova nr. 436-XVI din 28.12.2006 „Privind administrația publică locală”, art. 6 alin. (1) și alin (2) pct. 2) lit.f) pct. 8) din Legea privind statutul municipiului Chișinău nr. 136 din 17.06.2016, Consiliul municipal Chișinău DECIDE:

1. Se aprobă Concepția de dezvoltare a Grădinii Zoologice din municipiul Chișinău, conform anexei nr. 1.
2. Se aprobă programul de dezvoltare a Grădinii Zoologice din municipiul Chișinău până în anul 2021, conform anexei nr. 2.
3. Instituția Științifică de Culturalizare și Instruire „Grădina Zoologică” (dl Alexei Hanțațuc), anual, la etapa elaborării proiectului bugetului municipal va prezenta calculele necesității pentru efectuarea lucrărilor incluse în programul de dezvoltare a instituției.
4. Viceprimarul de ramură al municipiului Chișinău va asigura controlul executării prevederilor prezentei decizii.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ

SECRETAR AL CONSILIULUI

Valeriu DIDENCU

Anexa nr. 1

la decizia Consiliului
municipal Chișinău

nr. ____ din _____ 20__

*Concepția de dezvoltare a
Grădinii Zoologice din
municipiul Chișinău*

CUPRINS

I. Introducere.....	2
Sarcinile și rolul grădinilor zoologice.....	2
Dezvoltarea concepțiilor expoziționale ale grădinilor zoologice.....	3
II. Concepția Grădinii Zoologice din municipiul Chișinău.....	4
Situația actuală.....	4
Soluția propusă.....	5
III. Descrierea expozițiilor.....	5
A. Expoziția complexă a faunei Europei „Carpați-Moldova”.....	6
B. Expoziția complexă a faunei din America de Sud.....	7
C. Expoziția mixtă a animalelor din Savana Africană	8
D. Expoziția mixtă a animalelor din Asia.....	9
E. Australia captivantă.....	9
F. Volierele felinelor.....	10
H. Clădirile vechi.....	10
G. Grădina Zoologică de contact, scena, Clubul Tinerilor Biologi.....	10
K. Serviciul administrativ-gospodăresc.....	11
X. Entitățile (structurile comerciale).....	11

Planurile expozițiilor

I. INTRODUCERE

Grădina Zoologică din Chișinău (Republica Moldova) sărbătorește la 9 mai 2017 aniversarea a 39-a de la fondare. La momentul fondării Grădinii Zoologice, în grădinile zoologice moderne din lume era deja o tradiție demonstrarea colecțiilor de animale rare și valoroase.

În prezent a sosit momentul elaborării unor noi concepții de demonstrare a animalelor, problemelor și rolului grădinilor zoologice.

Sarcinile și rolul grădinilor zoologice

Chestiunile privind sarcinile grădinilor zoologice și rolul acestora, grație eforturilor Organizațiilor Zoologice Internaționale, și anume ale EAZA (Organizația Europeană a Grădinilor Zoologice și Acvariilor) și WAZA (Asociația Internațională a Grădinilor Zoologice și Acvariilor), a fost soluționată relativ repede și fără echivoc. Grădina Zoologică are următoarele sarcini:

- 1) Să ofere publicului vizitator odihnă și relaxare;
- 2) Să educe la vizitatori o atitudine pozitivă față de natură;
- 3) Să asigure reproducerea speciilor rare și celor pe cale de dispariție;
- 4) Să efectueze activități științifice privind viața animalelor.

La punctul (1). Orice grădină zoologică, chiar și cea mai mică trebuie să ofere publicului vizitator odihnă și relaxare. Aceasta este prima sarcină a grădinii zoologice. Anume din acest considerent grădina zoologică trebuie să creeze pentru publicul vizitator o atmosferă confortabilă. Acest fapt ar trebui, involuntar, să educe la vizitatori sentimentul de dragoste față de natură, în general – și față de animale, în special. Impresia despre grădina zoologică trebuie să umple semnificația cuvintelor grădină sau parc.

Publicul vizitator și specialiștii instituțiilor de profil ar putea să accepte utilajul tehnic uzat etc, dar nicidecum n-ar putea trece cu vederea dezordinea și teritoriul nesalubrit.

La punctul (2). O altă sarcină a Grădinilor Zoologice rezidă în faptul de a familiariza vizitatorii cu diferite animale în parte, demonstrate în Grădina Zoologică, și despre condițiile naturale de trai ale animalelor.

Doar relațiile armonioase dintre om și natură vor salva omenirea. Acest lucru nu poate fi realizat printr-o instruire formală și obligatorie în școli și universități. Sentimentul de dragoste față de natură trebuie să fie în sufletul fiecăruia dintre noi.

La punctul (3). Până nu demult se credea că grădinile zoologice au un rol important în reproducerea și salvarea speciilor de animale sălbatice rare și a celor pe cale de dispariție. Este evident că grădina zoologică trebuie să monitorizeze cu atenție respectarea regulilor de reproducere a animalelor în captivitate. Un moment important îl constituie respectarea diversității genetice, fără de care în viitor este imposibilă orice reproducere în habitatul natural.

Grădinile Zoologice au jucat un rol decisiv în salvarea multor specii de animale (calul lui Prjevalski, Condor California, Kazarka Hawaiian etc.), dar în prezent rolul lor devine mult mai important.

Grădina Zoologică ar trebui să se ocupe de reproducerea intensivă a speciilor de animale rare nu pentru expoziție, ci în locuri special amenajate în acest scop (crescătorii de animale). De reproducerea unor asemenea specii ar trebui să fie preocupate instituțiile științifice de profil, cele mai potrivite locuri ar fi aproape de habitatul lor natural.

La punctul (4). O activitate științifică calificată și fundamentală, care ar da rezultatele scontate, pot desfășura doar cele mai mari și pregătite grădini zoologice din lume. **GRĂDINA ZOOLOGICĂ NU TREBUIE SĂ FIE DOAR UN LOC PENTRU DISTRACȚII.**

Dezvoltarea concepțiilor expoziționale ale grădinilor zoologice

Sarcinile și rolul grădinii zoologice, în general, sunt foarte bine cunoscute, dar concepția privind demonstrarea animalelor are o dezvoltare foarte lentă. În mare măsură se reflectă opiniile personale privind concepția separată a șefilor de secții din cadrul grădinii zoologice. În pofida acestui fapt, concepțiile privind demonstrarea animalelor evoluează într-o anumită direcție acceptată de toți.

Grădinile zoologice din secolul al XIX-lea au fost niște menajerii, unde animalele doar trezeau curiozitatea publicului vizitator. Scopul lor era de a demonstra cât mai multe specii de animale neobișnuite. Reproducerea reușită a speciilor a fost extrem de rară.

Treptat, și anume în perioada dintre războaiele mondiale, grădinile zoologice au început să-și concentreze toate eforturile asupra întreținerii speciilor de animale rare și a celor care se înmulțesc cu dificultate. Nivelul grădinilor zoologice era determinat de efectivul unor asemenea specii și era foarte înalt apreciată așa-numita reproducere primară. O asemenea reproducere în trecut avea loc foarte frecvent, deoarece în numeroasele grupuri de animale aduse din natură erau multe femele gestante. La acel moment grădinile zoologice au început să aibă acces la mai multe informații cu privire la reproducerea și creșterea animalelor în captivitate.

Acumularea rapidă a cunoștințelor despre reproducerea animalelor în grădini zoologice a avut loc după cel de-al 2-lea război mondial, și anume pe parcursul a 50 de ani. Mulți lucrători ai grădinilor zoologice meditează profund asupra faptului cum trebuie să arate o grădină zoologică modernă. Pentru aprofundarea cunoștințelor teoretice privind reproducerea animalelor, sunt necesare în permanență noi date și rezultate. Numărul lor în cadrul grupurilor individuale permit identificarea generalizărilor teoretice (concluziilor). Unele porțiuni ale grădinilor zoologice se divizează conform sistemului zoologic.

Sunt cunoscute acvarii mari, terarii, pavilioane pentru papagali, păsări acvatică, fazani, copitate, răpitoare, maimuțe. Din punct de vedere filogenetic, animalele înrudite se află alături și grădinile zoologice se străduiesc să demonstreze diversitatea grupurilor taxonomice, deoarece se mărește numărul de specii, prin urmare, suprafața este insuficientă și multe specii sunt demonstrate în pereche sau câte un animal în parte. Aceasta conduce la înrăutățirea rezultatelor reproducerii animalelor.

În calitate de compromis a servit specializarea unor grădini zoologice în reproducerea doar a unor grupuri de animale. În așa fel apar acvarii specializate noi, parcuri de păsări, crescătorii de maimuțe și delfinari. Numărul de specii întreținute în grădini zoologice a atins la acel moment un apogeu istoric. În timpurile respective se cunoștea cum să se reproducă majoritatea speciilor de animale întreținute în grădinile zoologice.

Vizitatorii au pierdut foarte repede interesul față de colecțiile atât de bogate de specii înrudite. Aceștia s-au plictisit să mai vadă asemenea expoziții, deoarece ele nu mai prezentau nici un interes pentru publicul vizitator.

În anii 60 apar noi oportunități de a depăși astfel de situații. În unele grădini zoologice se creează expoziții conform principiului zoogeografic. Alte grădini zoologice construiesc voliere mari pentru reprezentanții diferitelor specii și grupuri taxonomice. Ca rezultat, puțin mai târziu ambele direcții abordate sunt combinate. Activitatea privind reproducerea speciilor rare și celor pe cale de dispariție în acele timpuri a trecut de la grădinile zoologice la crescătoriile specializate.

În anii 70, apare o direcție absolut nouă, în care grădinile zoologice nu doar demonstrează animalele vii, ci și deschid muzee adevărate. Din punctul de vedere al activității de culturalizare, asemenea grădini zoologice ating cele mai frumoase rezultate. **În pofida celor nominalizate, aceasta nu este o cale de dezvoltare pentru toate grădinile zoologice.**

În prezent apar foarte multe grădini zoologice noi. **Iată de ce trebuie ca grădinile zoologice să depună eforturi în vederea creării unei imagini favorabile.**

II.CONCEPTIA GRĂDINII ZOOLOGICE DIN MUNICIPIUL CHIȘINĂU

Situația actuală

Cu unele mici excepții, starea tehnică deplorabilă a obiectivelor de pe teritoriul Grădinii Zoologice, care parțial ar fi îndeplinit criteriile exigente ale unor grădini zoologice moderne, pe de o parte, și teritoriul nou foarte mare (14 ha), pe de altă parte, permit de a aplica relativ liber și creativ abordarea prezentei concepții.

La elaborarea noii concepții a Grădinii Zoologice din municipiul Chișinău trebuie de luat în considerație marele avantaj, și anume peisajul variat. Pe teritoriul Grădinii Zoologice sunt pante abrupte, relativ plate, late, sectoarele mici uscate și un lac relativ mare, cu niște mlaștini .

Landșaftul variat al grădinii zoologice din Chișinău este mai favorabil decât al altor grădini zoologice, amplasate pe câmpie.

Soluția propusă privind dimensiunile, amplasarea expozițiilor, după aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană este posibil să salveze Grădina Zoologică de potențialele probleme ceea ce privește atingerea standardelor Uniunii Europene, privind întreținerea animalelor sălbatice în grădinile zoologice.

Soluția propusă

Discutând formele externe ale grădinii zoologice, în general, și a unor expoziții de specii de animale aparte, un rol decisiv îl au două criterii. În primul rând, concepția grădinii zoologice și anturajul trebuie să întrunească primele două sarcini indicate în partea întâi a soluției (să ofere vizitatorilor odihnă, relaxare și instruire). În al 2-lea rând, volierele și cuștile noi trebuie să corespundă cerințelor internaționale contemporane de întreținere a animalelor în grădini zoologice.

Pentru amplasarea expoziției pe teritoriul Grădinii Zoologice a fost selectată o abordare zoogeografică de amplasare a expozițiilor separate complexe (pe teritoriul nou), folosirea unor elemente existente pe teritoriul vechi – lacul, corturile pentru păsările răpitoare și volierele pentru animalele răpitoare.

Într-o abordare a relațiilor complexe dintre unele sectoare ale Grădinii Zoologice au fost repartizate locuri pentru odihnă, relaxarea vizitatorilor (structuri comerciale), precum și serviciul administrativ-gospodăresc (blocul administrativ, blocul veterinar, parcul auto, atelierele, depozitele, bucătăria, locurile pentru reproducerea animalelor valoroase).

În contextul celor expuse mai sus, teritoriul Grădinii Zoologice poate fi divizat în:

- A) Expoziția complexă a faunei Europei „Carpați-Moldova”;
- B) Expoziția complexă a faunei din America de Sud;
- C) Expoziția mixtă a animalelor din Savana africană;
- D) Expoziția mixtă a animalelor din Asia;
- E) Australia captivantă;
- F) Volierele pentru feline;
- G) Zoo-contact, scena zoo, infoscena, Clubul tinerilor biologi și zoologi;
- H) Clădirile vechi;
- I) Serviciul administrativ-gospodăresc;
- J) Entitățile.

III. DESCRIEREA EXPOZIȚIILOR

Expozițiile enumerate mai jos sunt ca o continuare, ca o posibilitate de a prezenta fauna unei anumite regiuni. Fără îndoială, unele specii, cu timpul, în funcție de circumstanțe, pot fi schimbate. Spre exemplu, dispariția uneia dintre specii din lista animalelor întreținute în grădinile zoologice sau schimbarea planului expoziției speciilor.

În fiecare volieră trebuie să fie adăposturi și voliere mici în interior pentru separarea animalului. Planificarea fiecărei încăperi de iarnă va fi inclusă în proiectul exact al fiecărei expoziții în parte.

Realizarea artistică a fiecărei expoziții complexe trebuie să caracterizeze regiunea descrisă.

Traseele pe teritoriul principal în partea de bază a grădinii zoologice, prin caracteristicile sale, trebuie să corespundă atât cerințelor vizitatorilor, cât și ale transportului de serviciu. Excepția constituie doar podurile adiacente tufișurilor de

trestie în partea de jos a grădinii zoologice, care servesc ca trecere pentru vizitatori. Doar unele trasee sunt de serviciu.

Cele mai noi expoziții sunt alcătuite astfel încât vizitatorii să poată vedea animalele numai de pe platformele de privire. Acest lucru este foarte important, deoarece în așa mod se păstrează spațiul individual al animalului și el nu este stresat.

A. Expoziția complexă a faunei Europei „Carpați-Moldova”

Această expoziție complexă este principala și cea mai numeroasă. Scopul acesteia rezidă în demonstrarea unui mare număr de specii – specii endemice din Moldova, precum și specii care recent în Moldova se mai înmulțeau. Aici sunt prezente atât specii existente în munții „Carpați”, cât și specii din depresiunile Deltei Dunării. Expoziția este completată de câteva specii care trăiesc în țările vecine. Expoziția introductivă reprezintă o volieră mare pentru urșii bruni. Ea trebuie de la bun început să demonstreze cum vor fi aranjate celelalte expoziții.

Expoziția complexă este alcătuită din următoarele expoziții:

1. Urs brun	(<i>Ursus arctos</i>)	3 – 4*
2. Cerb	(<i>Cervus elaphus</i>)	1,8
3. Cerb lopătar	(<i>Dama dama</i>)	10 – 12
4. Râs european	(<i>Lynx lynx lynx</i>)	1,1
5. Capra neagră	(<i>Rupicapra rupicapra</i>)	1,4
6. Pisica sălbatică europeană	(<i>Felis silvestris silvestris</i>)	1,1
7. Elan	(<i>Alces alces alces</i>)	1,3
8. Capră de stâncă	(<i>Capra ibex</i>)	2,5
9. Lup european	(<i>Canis lupus</i>)	1,2
10. Huhurez mare	(<i>Strix uralensis</i>)	1,1
11. Huhurez mic	(<i>Strix aluco</i>)	x
12. Buha	(<i>Bubo bubo</i>)	x
13. Bufniță polară	(<i>Nyctea scandiaca</i>)	1,1
14. Vultur bărbos (zăgan)	(<i>Gypaetus barbatus</i>)	1,1
15. Vultur pleșuv negru	(<i>Aegypius monachus</i>)	4,4
Hoitar	(<i>Neophron percnopterus</i>)	1,1
16. Codalb	(<i>Haliaeetus albicilla</i>)	1,1
17. Acvilă imperială	(<i>Aquila heliaca</i>)	1,1
18. Muflon	(<i>Ovis ammon musimon</i>)	15 – 20
19. Viperă comună	(<i>Vipera berus</i>)	x
Broască țestoasă de uscat	(<i>Testudo hermanni</i>)	x
20. Șarpe tesculapius de uscat	(<i>Elaphe longissima</i>)	x
Broască țestoasă mediteraneană	(<i>Testudo graeca</i>)	x
21. Jder de pădure	(<i>Martes martes</i>)	1,1
22. Stâncuța alpină	(<i>Pyrrhocorax graculus</i>)	5 – 6
23. Păsări cântătoare		x**
24. Pelican creț	(<i>Pelicanus crispus</i>)	2,2
Pelican comun	(<i>Pelecanus onocrotalus</i>)	3,3

Călifar alb	(<i>Tadorna tadorna</i>)	1,1***
Califar roșu	(<i>Tadorna ferruginea</i>)	1,1***
25. Barza neagră	(<i>Ciconia nigra</i>)	1,1
Rațe		1,1^
26. Cocor-păun	(<i>Anthropoides virgo</i>)	1,1
Rațe		1,1^
27. Rața caspică de sultan	(<i>Porphyrio p. seistanicus</i>)	5-6
28. Stârci 3–4 specii		14-16^^
29. Țigănaș	(<i>Plegadis falcinellus</i>)	4,4
Lopătar	(<i>Platalea leucorodia</i>)	3,3
30. Castor	(<i>Castor fiber</i>)	1,1
31. Vidra	(<i>Lutra lutra lutra</i>)	1,1
32. Cormoran mare	(<i>Phalacrocorax carbo</i>)	3,3
Rațe scufundătoare 2 specii		2,2
33. Flamingo	(<i>Phoenicopterus roseus</i>)	20-30
Broască țestoasă de baltă	(<i>Emys orbicularis</i>)	x^^^
Broască țestoasă caspică	(<i>Mauremys caspica</i>)	x^^^

* - indivizii castrați

** - după dorință

*** - încercare de a obține populație liber zburătoare

^ - după dorință

^^ - nu convin stârcii roșii și cenușii

^^^ - pretutindeni

B. Expoziția complexă a faunei Americii de Sud

Obiectul central al acestei expoziții complexe îl constituie pavilionul plin de inspirație, care ne va permite să arătăm vizitatorilor lumea animală uimitoare din pădurile tropicale ale râului Amazoanei. Se presupune că pavilionul respectiv va fi unul dintre cele mai captivante locuri nu doar în grădina zoologică, dar și în general în municipiul Chișinău.

Pavilionul este completat cu specii de animale din America de Sud, pe care le vom putea demonstra și în condițiile climaterice ale Republicii Moldova, în voliere deschise.

Întregul complex este reprezentat prin următoarele expoziții:

1) Pavilionul tropical „Amazoana”

Speciile de bază

- Cuirasat	(<i>Tamandua tetradactyla</i>)	1,1
- Cuirasat țepos	(<i>Chaetophractus villosus</i>)	1,1
- Coati	(<i>Nasua nasua</i>)	1,1+
- Aguti	(<i>Dasyprocta leporina agouti</i>)	3,5
- Tamarin	(<i>Sanguinus midas</i>)	5,7
- Tamarin imperial	(<i>Sanguinus imperator</i>)	5,7
- Marmosetă	(<i>Cebuella pigmaea</i>)	8
- Pisica jaguarundi	(<i>Felis yaguarondi</i>)	1,1

- Oncilla	(<i>Felis tigrinus</i>)	1,1
- Papagal ara	(<i>Ara ararauna</i>)	6
- Papagal cu aripi verzi	(<i>Ara chloroptera</i>)	4
- Psophia crepitans	(<i>Psophia crepitans</i>)	1,1
- Șarpe boa gigantic	(<i>Eunectes murinus</i>)	3
- Boa regal	(<i>Boa constrictor</i>)	1,2
- Șopîrlă	(<i>Dracaena guianensis</i>)	1,1
- Iguană verde	(<i>Iguana iguana</i>)	1,3
- Bazilisc	(<i>Basiliscus plumifrons</i>)	1,1
- Crocodil caiman	(<i>Caiman crocodilus</i>)	1,1

Specii suplimentare:

Speciile principale pot fi și chiar trebuie să fie completate cu un număr mare de specii din această regiune care vor zbura și se vor deplasa liber prin volieră. Speciile respective vor fi reproduse treptat, deoarece în pavilion vor crește plante și va fi necesară respectarea echilibrului ecosistemic. Cele mai adecvate specii sunt numeroase specii de păsări cântătoare, dar din reptile – iguana.

1. Tapir	(<i>Tapirus terrestris</i>)	1,1
Găscă „Mahelan”	(<i>Chloephaga picta</i>)	1,1
2. Lamă Guanaco	(<i>Lama guanicoe</i>)	1,4
3. Alpaka	(<i>Vicugna pacos</i>)	1,4
4. Câine de preerie	(<i>Cynomys ludovicianus</i>)	x
5. Capibara	(<i>Hydrochoerus hydrochaeris</i>)	1,2
Gâscă coscoroba	(<i>Coscoroba coscoroba</i>)	1,1
6. Nandu	(<i>Rhea americana</i>)	2,4
Mara	(<i>Dolichotis patagonium</i>)	3,3
7. Porc tajacu	(<i>Tayassu tajacu</i>)	2,5,3
8. Puma	(<i>Puma concolor</i>)	1,1
9. Jaguar	(<i>Panthera onca</i>)	1,1

C. Expoziția mixtă a animalelor din Savana Africană

Partea de sus a teritoriului nou al Grădinii Zoologice permite întreținerea animalelor copitate și necopitate, aceasta în condițiile în care teritoriul respectiv este unic și relativ plat, în una din cele două voliere relativ mari intenționăm să demonstrăm cei mai tipici și populari reprezentanți din stepele Africii.

Această expoziție mixtă este completată încă de 3 expoziții de sine stătătoare nu prea mari.

1. Expoziția mixtă:		
Girafă	(<i>Giraffa camelopardalis rothschildi</i>)	1,2
Antilopă Gnu	(<i>Connochaetes taurinus</i>)	1,4
Zebra Chapmani	(<i>Equus burchelli chapmani</i>)	1,3
Struț african	(<i>Struthio camelus</i>)	1,3
Vatussi	(<i>Bos taurus</i>)	1,4
2. Leu	(<i>Panthera leo</i>)	1,2

3. Vultur pleșuv cenușiu	(<i>Gyps fulvus</i>)	2,2
4. Suricată	(<i>Suricata suricatta</i>)	1,5
5. Cocor încoronat	(<i>Balearica regulorum</i>)	1,1

D. Expoziția mixtă a animalelor din Asia

În cea de-a doua expoziție mixtă intră speciile de animale, arealul natural al cărora este Pustiul Asiei. Ea este completată de unele animale cum ar fi codalbul etc.

1. Expoziția mixtă		
Cămila cu două cocoase	(<i>Camelus bactrianus</i>)	1,3
Kulan de Turkmenistan	(<i>Equus kulan</i>)	0,3
Calul Przewalski	(<i>Equus przewalskii</i>)	0,3
2. Zebu	(<i>Bos taurus</i>)	1,3
3. Vultur pleșuv alb	(<i>Haliaeetus pelagicus</i>)	1,1

E. Australia captivantă

Expoziția animalelor din Australia va fi amplasată pe teritoriul vechi, între volierele animalelor răpitoare mari și garajele serviciului gospodăresc al grădinii zoologice. Din construcțiile existente pe acest teren în prezent, poate fi păstrată doar expoziția păunilor (Orașul vechi) și volierele pentru vulturi. În viitor acestea vor fi folosite pentru întreținerea papagalilor mari din Australia (cacadu), păsărilor răpitoare care habitează pe acest continent. Pentru construirea altor expoziții este necesară demolarea volierelor și construcțiilor vechi (terariul pentru animale exotice, voliere pentru maimuțe, urși, grajdul pentru vaci) care defavorizează aspectul actual al Grădinii Zoologice din municipiul Chișinău.

În această expoziție se planifică întreținerea următoarelor specii de animale:

1. Aleectura lathamii	(<i>Alectura lathamii</i>)	1,1
2. Vultur cu piept alb	(<i>Haliaeetus leucogaster</i>)	1,1
Vultur	(<i>Pithecophaga jefferyi</i>)	1,1
3. 3 specii de papagali mari		10
4. Lebădă neagră	(<i>Cygnus cygnus</i>)	1,1
5. Kangur Benetta	(<i>Macropus rufogriseus</i>)	x
6. Tararium *		
7. Papagalii australieni**		

* - clădire mică în care vor putea fi văzute reptile australiene. Cerințele tehnice ale acestei expoziții vor fi elaborate separat, din care cauză nu poate fi determinată componența de specii.

** - încăperile pentru întreținerea papagalilor trebuie să fie construite din nou, pentru ca volierele exterioare să fie mai mari, dar încăperile din interior să corespundă tuturor cerințelor întreținerii acestor păsări. Cerințele tehnice ale acestei expoziții vor fi elaborate separat, din care cauză nu poate fi determinată componența de specii.

F. Volierele pentru feline

Această expoziție nu necesită modificări. Doar în timpul apropiat după trecerea leilor în volierele nou-construite, va fi modificată componența pisicilor mari:

1. Tigru	(<i>Panthera tigris altaica</i>)	1,1
2. Leopard	(<i>Panthera pardus saxicolor</i>)	1,1
3. Pantera	(<i>Uncia uncia</i>)	1,1

H. Clădirile vechi

Partea de jos a teritoriului vechi necesită modificări esențiale. Este necesară demolarea volierelor animalelor copitate. După valorificarea acestui teren (plantarea ierbii, tufelor și copacilor pentru consolidarea pantei), aici vor fi construite trei voliere noi pentru maimuțe. Lacul va suferi mari modificări. Acesta va fi divizat în două părți. În partea mică a lacului situat spre apusul podului vor fi întreținute rațele mandarin, păsări foarte admirate de vizitatori.

Pe „insula” de pe lac nu se vor mai cuibări și hrăni rațele sălbatice care vin în perioada de iarnă. „Insula” va fi destinată unui mare grup de lemuri. Din trei șatruri din vale, două mari vor fi păstrate ca monument zooarhitectural, iar șatrul mic va fi demolat.

1. Pavian gelada	(<i>Theropithecus gelada</i>)	1,5 +
2. Capucin brun	(<i>Cebus apella</i>)	min 15
3. Macac	(<i>Macaca fuscata</i>)	min 20
4. Lemur	(<i>Lemur catta</i>)	min 25
5. Gâscă de munte	(<i>Anser indicus</i>)	1,1
Lebădă	(<i>Cygnus cygnus</i>)	1,1
Gâscă canadiană	(<i>Branta Canadensis</i>)	3,3
Rață	(<i>Dendrocygna viduata</i>)	10
Cocor alb	(<i>Ciconia ciconia</i>)	x
6. Rață mandarin	(<i>Aix galericulata</i>)	60+
7. Cioara	(<i>Corvus corax</i>)	1,1
8. 3-4 specii de păsări răpitoare de mărime medie și mică		12

G. Activitatea de culturalizare cu vizitatorii

Activitatea de culturalizare cu vizitatorii, în special cu elevii și tineretul studios constituie una dintre cele mai importante sarcini ale grădinilor zoologice contemporane.

Această activitate necesită nu doar profesori bine pregătiți, dar și Grădinile Zoologice sunt obligate să repartizeze încăperi și să acorde utilaj în acest scop. Activitatea respectivă trebuie să fie variată și captivantă. Pentru o asemenea activitate Grădina Zoologică preconizează următoarele:

1. Să acorde încăperi pentru activitatea Clubului tinerilor biologi și zoologi;
2. Să fie construit un amfiteatru pentru desfășurarea lecțiilor, demonstrarea filmelor și organizarea sărbătorilor;

3. Pentru un contact mai strâns cu vizitatorii (în primul rând cu copiii), este necesar să fie contruită așa-zisa Grădina Zoologică pentru copii. Într-o asemenea grădină zoologică trebuie să fie demonstrate următoarele animale; capre, oi, iepurași de casă, găini, găște, rațe, hulusi domestici etc.

K. Serviciul administrativ-gospodăresc

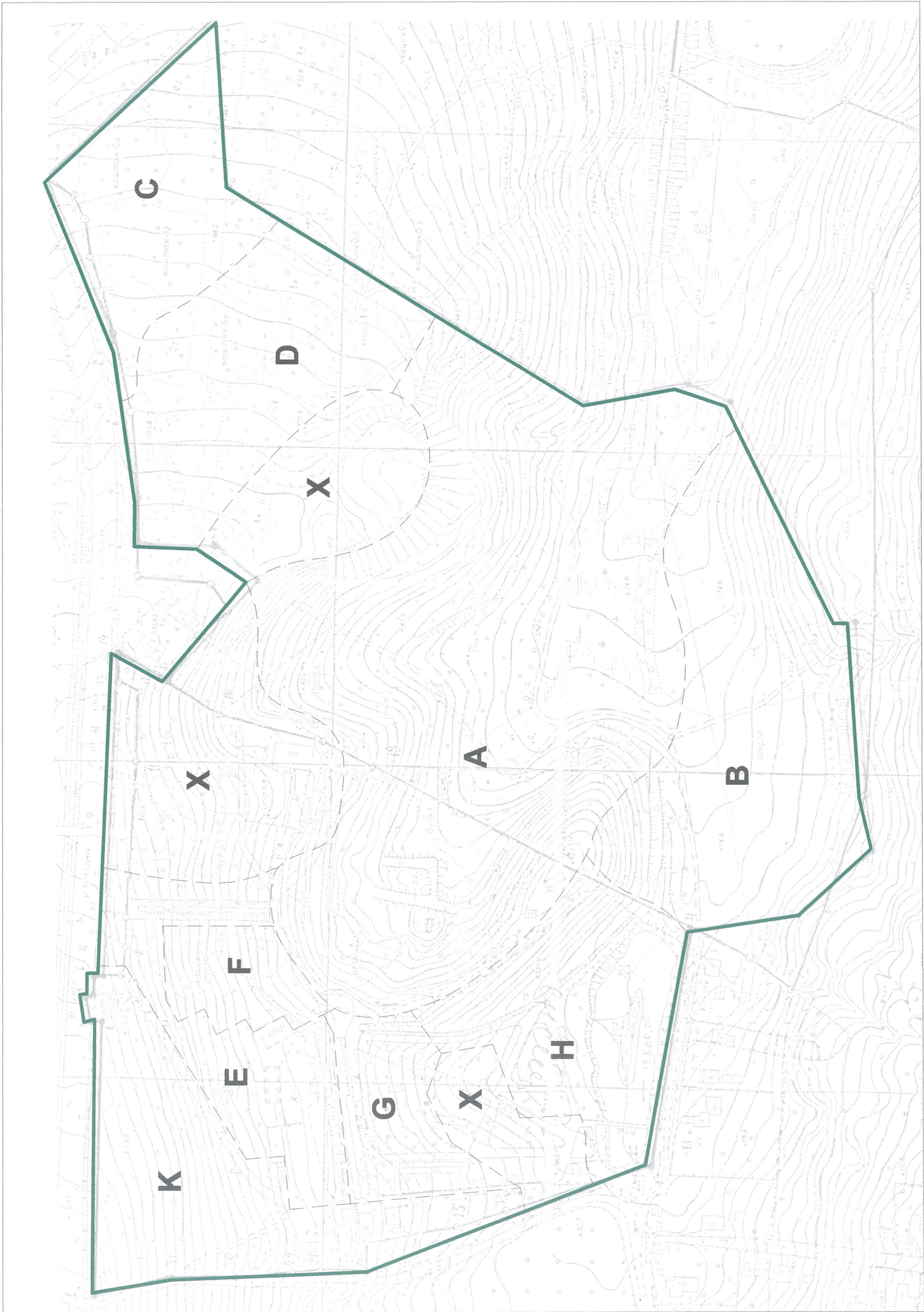
Un asemenea serviciu trebuie să funcționeze în orice grădină zoologică. În concepția de față noi am atribuit un teritoriu suficient în acest scop. Dar suntem ferm convinși că doar angajații grădinii zoologice trebuie să elaboreze concepția privind amplasarea și funcționarea serviciului administrativ-gospodăresc.

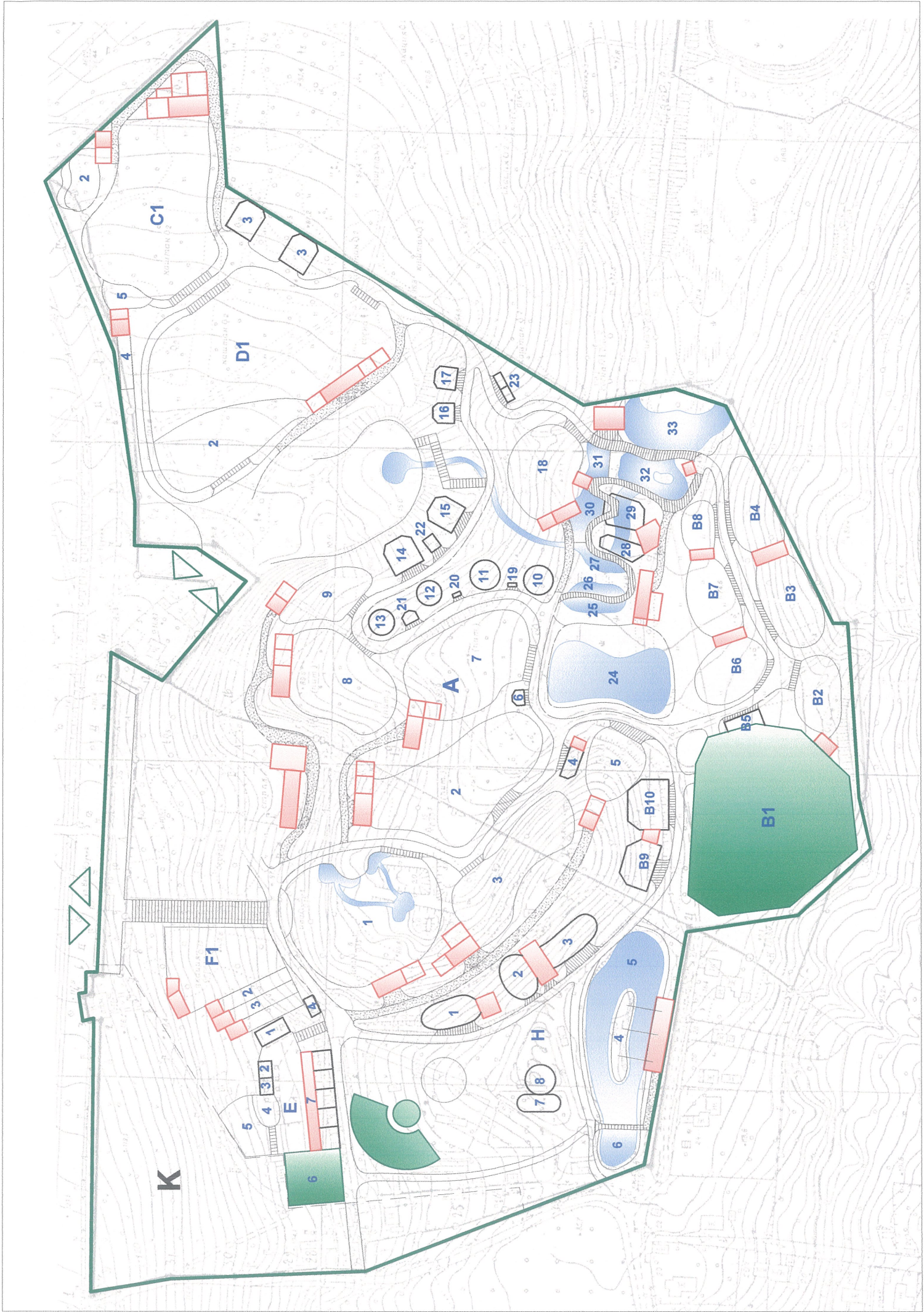
X. Entitățile (structurile comerciale)

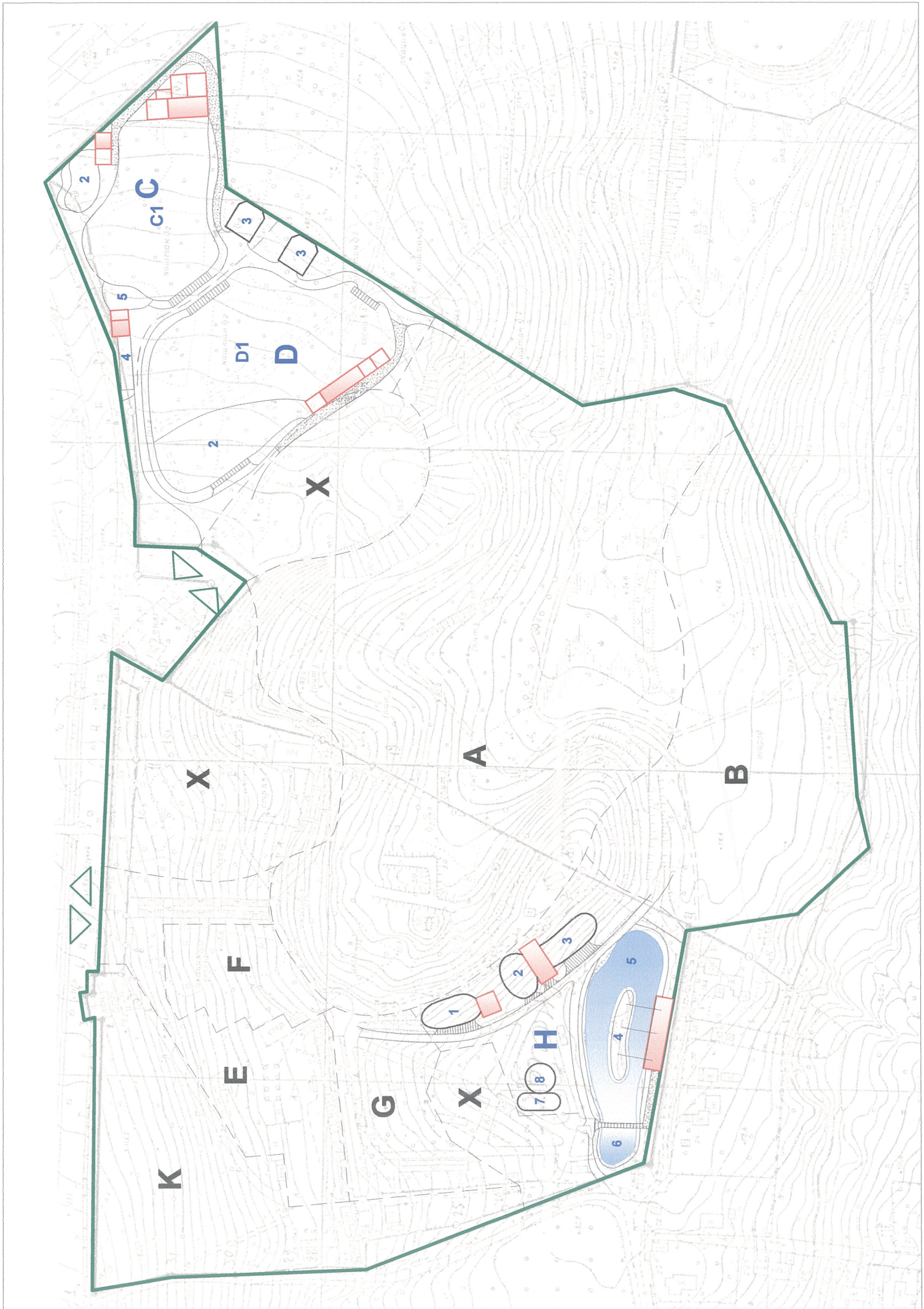
În serviciul administrativ-gospodăresc au fost atribuite zone pentru diferite genuri de activitate comercială. Pe lângă jocurile de atracție și terenurile de joacă pentru copii, pe teritoriul grădinii zoologice trebuie să se construiască 2 restaurante și în 4 locuri trebuie să fie contruite WC-uri.

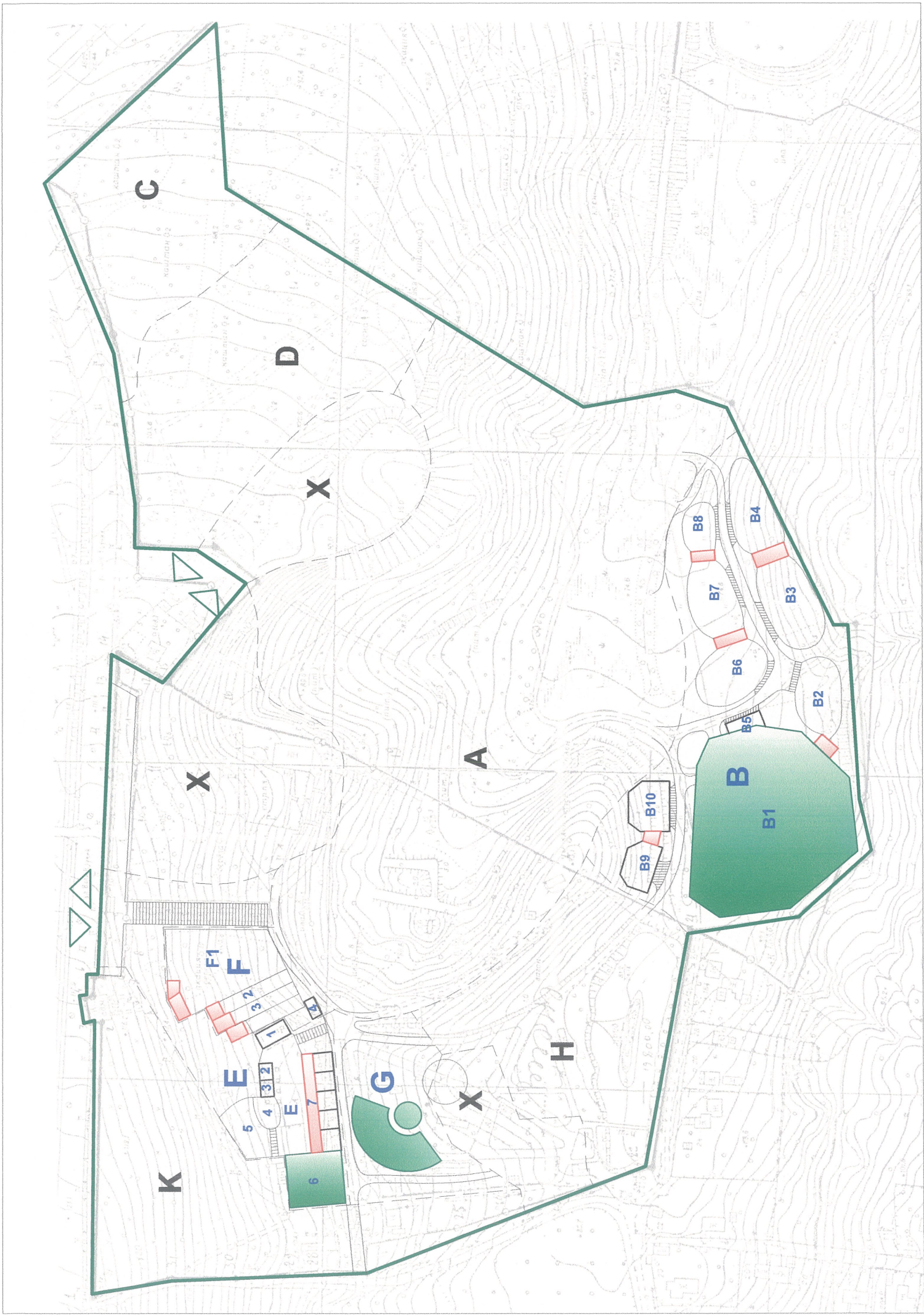
SECRETAR AL CONSILIULUI

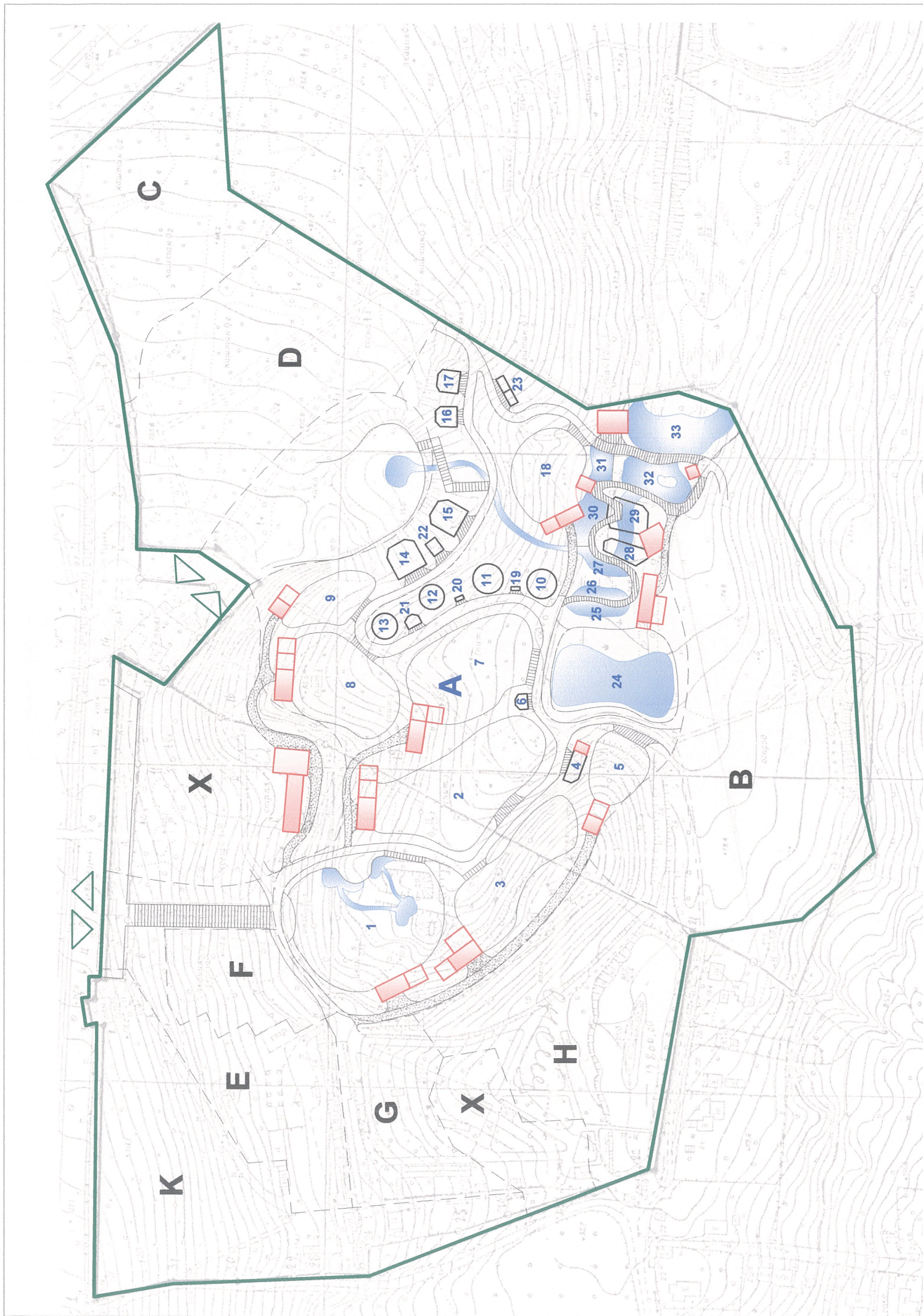
Valeriu DIDENCU

Programul de dezvoltare a Grădinii Zoologice din municipiul Chișinău până în anul 2021

Nr	Denumirea lucrărilor	Unitatea de măsură	Cantitatea	Termenii
1	2	3	4	6
1.	Ridicarea topografică a terenului instituției	ha	24,31	Anul 2018
2.	Proiectarea planului general al Grădinii Zoologice	ha	24,31	Anul 2018
3.	Construcția căilor de acces	m.p.	5680,0	Anii 2017-2021
4.	Construcția canalului din beton pentru evacuarea apelor pluviale	m ³	365,2	Anii 2018-2019
5.	Reparația capitală a acoperișului grajdului pentru cai	m.p.	2700,0	Anul 2018
6.	Reparația scării centrale cu instalarea rampei de acces pentru persoanele cu dizabilități	m.p.	921,6	Anii 2018-2019
7.	Construcția rețelelor de apeduct	m	2640,3	Anul 2019
8.	Construcția rețelelor de canalizare	m	2342,0	Anul 2019
9.	Construcția rețelelor aprovizionarea cu gaze naturale	m	1170,0	Anul 2019
10.	Construcția rețelelor electrice	m	2000,0	Anul 2019
11.	Proiectarea și construcția țarcului pentru urși	m.p.	196,0	Anii 2019-2020
12.	Construcția unui bloc de ateliere pentru lemnar, tâmplar și sudor	m.p.	262,3	Anii 2018-2021

SECRETAR AL CONSILIULUI

Valeriu DIDENCU

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU
PRIMARUL GENERAL AL MUNICIPIULUI CHIȘINĂU

**Instituția Științifică de Culturalizare și Instruire
„GRĂDINA ZOOLOGICĂ”**

bd. Dacia, 50/7, municipiul Chișinău, Republica Moldova, MD-2062;
tel. (022) 763-733, fax: (022) 562-722, www.zoopark.md, e-mail: zookishinev@mail.ru

05911396

20.02.2017 nr. 27

la nr. _____ din _____

Consiliul municipal Chișinău

**NOTĂ INFORMATIVĂ
cu privire la Concepția de dezvoltare a
Grădinii Zoologice din municipiul Chișinău**

În prezent Grădina Zoologică din municipiul Chișinău este membru titular al multor asociații și programe internaționale cum ar fi: EARAZA, WAZA, Species 360, EEP, etc. și este obligată să se conformeze cu regulile respective, întru a avea o continuitate cât mai productivă, eficientă și rațională în dezvoltarea și modernizarea instituției respective.

Sarcinile de bază ale grădinii zoologice sunt de a oferi publicului vizitator a odihnei și relaxării, de a educa la vizitatori a atitudinii pozitive față de natură, de a asigura reproducerea speciilor rare și a celor pe cale de dispariție, cât și de a efectua cercetări științifice privind viața animalelor în captivitate. Grădina Zoologică din mun. Chișinău are o mare popularitate și mulți vizitatori au posibilitatea de a propaga ideile de conservare a biodiversității. Totodată orice grădină zoologică nu trebuie să provoace sentimente de țină (gelozie) la vizitatori.

Având în vedere faptul că, Grădina Zoologică din mun. Chișinău s-a extins în teritoriu, este benefică amenajarea și reconstrucția acesteia. Amplasarea reușită și ландшафтul deosebit al terenului din posesia grădinii zoologice permit dislocarea comodă a vietașilor și a căilor de acces pentru vizitatori fără a dauna considerabil naturii, iar animalele se vor afla în condiții apropiate de cele din habitatul lor natural. În urma analizei detaliate s-a convenit la un concept unic de dezvoltare a Grădinii Zoologice din mun. Chișinău, consultată cu specialiștii din domeniu din țară și de peste hotare, care ar permite de a utiliza în mod liber și creativ terenul distribuit instituției.

Concepția dezvoltării I.Ș.C.I. „Grădina Zoologică” are menirea de a asigura dezvoltarea stabilă în continuare a instituției, realizarea corespunderii complete a normelor internaționale și standartelor activității instituției în condiții noi. Realizarea tuturor sarcinilor însoțitoare vor fi supuse realizării obiectivelor principale ale grădinii zoologice.

Planul dezvoltării și modernizării instituției prevede următoarele aspecte.

La momentul actual grădina zoologică este extinsă pe un teritoriu de 10 ha, din care expoziția este extinsă pe aproximativ 4 ha. Totodată instituția dispune de un teren nou de 14 ha. Concepția dezvoltării grădinii zoologice prevede construcția a 72 de obiecte în 8 zone (A, B, C, D, E, F, H, G).

Dezvoltarea instituției conform concepției include:

1. Proiectarea și construcția pe teritoriul nou a infrastructurii sistemelor de aprovizionare cu apă, energie electrică și gaze, care vor fi folosite pentru exploatarea volierelelor noi. În acest scop este necesar de instalat:

- Rețele electrice – 20000 m;
- Rețele de apeduct și canalizare – 23420 m;
- Rețele de gazificare – 1170 m;
- Canal din beton pentru scurgerea apelor pluviale – 321 m.

Sistema de canalizare va funcționa universal, ceea ce va face posibilă exploatarea ei în diferite regimuri.

2. După instalarea tuturor comunicațiilor, se prevede proiectarea și construcția căilor de acces 5680 m.p.
3. Finisarea lucrărilor menționate va permite de a trece nemijlocit la proiectarea și construcția clădirilor (voliere, încăperi de iarnă, construcții auxiliare, depozite etc.) pe teritoriul nou.
4. Transferul animalelor din volierele de pe teritoriul vechi în volierele de pe teritoriul nou.
5. Demolarea volierelelor vechi și construcția volierelor noi pe teritoriul vechi.

Pentru elaborarea planului general este necesar de a atrage specialiști în domeniul proiectării din instituții specializate din Europa.

Se propune de a începe dezvoltarea Grădinii zoologice cu terenul neamenajat al instituției (teritoriul nou). Aceasta ar permite de a nu stopa activitatea instituției și ar permite păstrarea colecției valoroase de animale și păsări.

După finisarea construcției pe teritoriul nou și transferul animalelor din volierele de pe teritoriul vechi, la fel pe teritoriul vechi (10 ha) se va efectua reconstrucția, dar numai după demolarea clădirilor vechi.

Având în vedere cele expuse și faptul că Instituția Științifică de Culturalizare și Instruire „Grădina Zoologică” ocupă un rol important în activitatea științifică și cea de culturalizare a Republicii Moldova, având drept scop familiarizarea populației cu bogăția și varietatea lumii animale de diverse specii, are o contribuție importantă la educarea copiilor și, nu în ultimul rând, reprezintă un loc de odihnă pentru populația republicii și oaspeții ei, înaintăm spre aprobare proiectul Deciziei „Cu privire la perspectiva dezvoltării Grădinii Zoologice a municipiului Chișinău”.

Director

Ex: V. Vopilova
tel. 022-66-08-79

Alexei HANȚAȚUC

GUVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. 785

din 03.08.2000

pentru aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la grădinile botanice, Regulamentului-cadru cu privire la grădinile dendrologice, Regulamentului-cadru cu privire la grădinile zoologice, Regulamentului-cadru cu privire la rezervațiile științifice

Publicat : 17.08.2000 în Monitorul Oficial Nr. 102 Promulgat : 03.08.2000

MODIFICAT

HG204/23.02.06, MO35-38/03.03.06 art.243

Notă

Întru îndeplinirea prevederilor Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat nr.1538-XIII din 25 februarie 1998 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.66-68, art.442; 1999, nr.124-125, art.614),

Guvernul Republicii Moldova HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă:

Regulamentul-cadru cu privire la grădinile dendrologice, conform anexei nr.2;

Regulamentul-cadru cu privire la grădinile zoologice, conform anexei nr.3;

Regulamentul-cadru cu privire la rezervațiile științifice, conform anexei nr.4.

Prim-ministru

al Republicii Moldova

Dumitru BRAGHIȘ

Contrasemnată:

Ministrul mediului

și amenajării teritoriului

Arcadie Capcelea

Chișinău, 3 august 2000.

Nr. 785.

[Anexa nr.1 abrogată prin HG204/23.02.06, MO35-38/03.03.06 art.243]

Anexa nr.3
la Hotărîrea Guvernului
Republicii Moldova nr. 785
din 3 august 2000

Regulamentul-cadru cu privire la grădinile zoologice

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul-cadru cu privire la grădinile zoologice (în continuare - Regulament) este elaborat în baza art. 20 alin.(3) al Legii privind fondul ariilor naturale protejate de stat nr. 1538-XIII din 25 februarie 1998 (Monitorul Oficial, 1998, nr.66-68, art.442) și stabilește modul de organizare și funcționare a grădinilor zoologice.
2. Grădinile zoologice se întemeiază prin hotărîrea Parlamentului, la propunerea Guvernului, cu avizul autorității centrale pentru mediu și al Academiei de Științe a Moldovei.
3. Grădinile zoologice sînt instituții științifice de culturalizare și instruire, care se constituie prin delimitarea unor teritorii terestre și/sau acvatice, supuse unui regim special de administrare, în scopul conservării, studierii și demonstrării în condiții artificiale optime a unor specii de animale valoroase din punct de vedere științific, colecțiile create servind drept depozite ale fondului

zoologice.

IV. REGIMUL DE ADMINISTRARE A GRĂDINILOR ZOOLOGICE ȘI ATRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR PUBLICE CENTRALE ȘI LOCALE

18. Regimul de administrare a grădinilor zoologice reprezintă un ansamblu unitar de măsuri de protecție, ecologice și tehnico-organizatorice, care reglementează activitatea desfășurată în cadrul grădinilor zoologice.

19. Directorul administrează grădina zoologică, poartă răspundere pentru activitatea instituției, asigură respectarea statutului, a prezentului regulament, a disciplinei de stat și răspunde de îndeplinirea programelor adoptate.

20. Grădinile zoologice se află în subordinea organelor administrației publice locale.

21. Din punct de vedere metodologic grădinile zoologice se subordonează Institutului de Zoologie al Academiei de Științe a Moldovei și autorității centrale pentru mediu.

22. Controlul de stat asupra respectării regimului de protecție din grădinile zoologice se efectuează de către autoritatea centrală pentru mediu.

23. Toate proiectele și programele de reconstrucție ecologică și de amenajare, de edificare administrativă, de construcție a rețelelor de comunicații în grădinile zoologice sînt supuse, de către autoritatea centrală pentru mediu, expertizei ecologice de stat.

24. Administrația grădinilor zoologice furnizează, în mod gratuit și obligatoriu, autorității centrale pentru mediu datele necesare pentru monitoringul ecologic.

25. Organele administrației publice locale:

sînt responsabile de respectarea în teritoriu a legislației în vigoare, inclusiv a prezentului regulament;

iau măsuri de pază și protecție, de refacere și reconstrucție ecologică în limitele grădinii zoologice;

crează condiții favorabile pentru activitatea grădinii zoologice;

sînt obligate să asigure anual finanțarea grădinilor zoologice și să le delimiteze cu borne de hotar.

26. Grădinile zoologice, pentru a-și asigura activitatea, pot dispune de ateliere, pepiniere, magazine zoologice și pot practica diverse alte activități prevăzute de statutele lor.

27. Statutul de funcții al grădinii zoologice se aprobă de autoritatea ierarhic superioară, cu acordul autorității centrale pentru mediu și al Academiei de Științe a Moldovei.

V. CERCETĂRILE ȘTIINȚIFICE DIN CADRUL GRĂDINILOR ZOOLOGICE

28. Cercetările științifice din cadrul grădinilor zoologice se fac în scopul studierii evoluției proceselor naturale ferite de impactul antropic, estimării și prognozării situației ecologice, elaborării bazelor științifice de ocrotire a naturii, conservării biodiversității, fundamentării monitoringului ecologic.

29. În grădinile zoologice cercetările științifice se efectuează, în mod obligatoriu, în conformitate cu programele anuale, asigurîndu-se astfel continuitatea monitoringului ecologic.

30. În cazul efectuării investigațiilor științifice de către organizații internaționale, scoaterea de materiale acumulate în grădina zoologică se face numai cu autorizația autorității centrale pentru mediu și a instituțiilor științifice de profil din Republica Moldova.

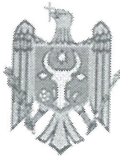
31. Direcțiile de bază ale cercetărilor științifice în grădinile zoologice sînt:

elaborarea bazei științifice pentru întreținerea animalelor sălbatice în captivitate;

înmulțirea animalelor sălbatice în condiții de captivitate, îndeosebi a speciilor rare și celor pe cale de dispariție, cu scopul conservării genofondului;

înfăptuirea expedițiilor de studiere a biologiei animalelor sălbatice în condiții naturale, de sine stătător sau în comun cu alte instituții de cercetări științifice și grădini zoologice;

studierea biologiei animalelor sălbatice în condiții de întreținere în captivitate;

14

REPUBLICA MOLDOVA
CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU
Comisia pentru buget, economie, finanțe, patrimoniu public
local, agricultură și problemele suburbiilor

00023165

din 13.04.2014

AVIZ

asupra proiectului de decizie al Consiliului municipal Chișinău „Cu privire la perspectiva dezvoltării Grădinii Zoologice a municipiului Chișinău”.

Comisia a examinat proiectul de decizie nominalizat și a DECIS:

Se aprobă avizul pozitiv la proiectul de decizie examinat și se propune Consiliului municipal spre examinare și aprobare.

Președinte

M. Ceban

Mihail CEBAN

Secretar

Neofit Josan

Neofit JOSAN